

Bijlage 1: Beleidskader (gewijzigd n.a.v. overleg met verenigingen) Subsidiebeleid niet-professionele organisaties (verenigingen / vrijwilligersorganisaties) gemeente Oss

Inleiding

De gemeente Oss wil een nieuw subsidiebeleid voor de niet-professionele organisatie (verenigingen en stichtingen) ontwikkelen. Hieraan ligt een drietal motieven ten grondslag. Ten eerste zal in verband met de samenvoeging van de gemeenten Oss en Ravenstein per 1 januari 2003, een nieuw subsidiestelsel ontwikkeld moeten worden om de subsidiëring van niet-professionele organisaties te harmoniseren. Ten tweede wordt geconstateerd dat de oude stelsels van Oss en Ravenstein allerlei onduidelijkheden in zich hadden, waardoor er voor dezelfde gevallen toch verschillen in subsidiëtoekenning bestonden. Het nieuwe stelsel moet het mogelijk maken op een rechtvaardige wijze (gelijke behandeling van gelijke gevallen) de subsidiebudgetten toe te kennen aan beleidsrelevante activiteiten. Ten derde biedt het vaststellen van een nieuw subsidiestelsel de gelegenheid om na te denken over de reden waarom (tot op heden) gesubsidieerd wordt en of het nog wel zinvol is om daarmee door te gaan.

Dit document bevat uitgangspunten die het kader vormen voor het subsidiebeleid voor niet-professionele organisaties. De uitgangspunten zijn door de commissie Maatschappelijke Participatie op 25 april 2006 vrijgegeven voor overleg met verenigingen. Er hebben eind augustus en begin september 2006 drie interactieve bijeenkomsten plaatsgevonden met de verenigingen / vrijwilligersorganisaties. Het document is vervolgens bijgesteld door Stads Advies BV op grond van de uitkomsten van de interactieve bijeenkomsten.

Na vaststelling door de gemeenteraad zullen de uitgangspunten per categorie subsidieontvangers uitgewerkt worden, zodat mogelijke knelpunten bij één of meerdere categorieën geen vertraging opleveren voor de rest van de organisaties. Bij de uitwerking zal opnieuw overleg gevoerd worden met de betrokken verenigingen.

Wij onderscheiden in dit document:

- I Inhoudelijke beleidsdoelen
- II Algemene beleidsuitgangspunten

Samen vormen zij het beleidskader voor het nieuwe subsidiebeleid.

I Inhoudelijke beleidsdoelen voor niet-professionele organisaties

Om te bepalen of (en in welke mate) te subsidiëren organisaties /activiteiten beleidsrelevant zijn, zijn de doelen van het bestaande gemeentelijk beleid, die van toepassing zijn op niet-professionele organisaties, geïnventariseerd. Deze doelen zijn onderverdeeld in hoofd- en subdoelen. Waar nodig zijn deze geherformuleerd en aangevuld.

Dit beleidskader is gebaseerd op eerdere besluiten van de gemeenteraad in het kader van de Toekomstvisie, Sociale Visie, en deelnotities per deelterrein. Wij hebben onderscheid gemaakt in de volgende drie strategische hoofddoelen:

- 1. Het ondersteunen van de sociale infrastructuur**
Hiermee wordt bedoeld het subsidiëren van organisaties en activiteiten die de sociale infrastructuur van de gemeente Oss vormen. Hiermee bevordert de gemeente Oss de mogelijkheid voor iedere burger in Oss om deel te nemen aan het maatschappelijke leven.
- 2. Het stimuleren van de medeverantwoordelijkheid van burgers voor de eigen woon- en leefomgeving**
Bedoeld wordt dat gestimuleerd wordt dat burgers initiatief ontplooiën waarmee de betrokkenheid op elkaar en bij de eigen leefomgeving bevordert wordt.

3. Het stimuleren dat kwetsbare groepen deelnemen aan het maatschappelijke leven.

Bedoeld wordt dat de gemeente Oss de participatie van kwetsbare groepen, voor wie de sociale infrastructuur minder toegankelijk is, en die de kans lopen geïsoleerd te raken, gericht wil stimuleren.

Bij hoofddoel 1 gaat het er om een zodanig sociale infrastructuur te realiseren dat een ieder die dit wil, hierin kan functioneren.

Hoofddoel 2 is er opgericht dat mensen niet alleen deelnemen aan het maatschappelijke verkeer, maar ook verantwoordelijkheid nemen voor de realisatie ervan.

Met hoofddoel 3 wordt beoogd dat mensen die niet in staat zijn om zelfstandig deel te nemen aan het maatschappelijke verkeer, worden ondersteund in hun deelname aan de maatschappij, met als doel dat zij dit op een gegeven moment ook weer zelfstandig kunnen.

De strategische hoofddoelen worden als volgt verbijzonderd in strategische subdoelen.

Ad 1. Het ondersteunen van de sociale infrastructuur

- 1.1. Zorg dragen voor een goede spreiding, beschikbaarheid en toegankelijkheid van accommodaties.
- 1.2. Zorgdragen voor activiteiten voor de jeugd, als onderdeel van en deelnemer aan de lokale samenleving
- 1.3. Ondersteunen en stimuleren van een brede deelname aan sport met specifieke aandacht voor de jeugddeelname.
- 1.4. Bevorderen van de culturele ontwikkeling & zelfontplooiing door o.a. culturele participatie.
- 1.5. Ondersteunen van organisaties die gericht zijn op het instandhouden en bevorderen van ons culturele erfgoed.
- 1.6. Ondersteunen van organisaties die door het aanbieden van diensten en voorzieningen de leefbaarheid van de samenleving bevorderen.
- 1.7. Ondersteunen van organisaties die gericht zijn op educatie, voorlichting en informatie of bewustwording.
- 1.8. Ondersteuning van organisaties die gericht zijn op behoud van natuur en landschap.

Ad 2. Het stimuleren van de medeverantwoordelijkheid van burgers voor de eigen woon- en leefomgeving

- 2.1. Bevorderen van sociale cohesie in de woonwijken.
- 2.2. Ouderen in staat stellen zelf hun positie in de samenleving te verbeteren.
- 2.3. Jeugdparticipatie en ondersteuning van eigen initiatieven van de jeugd.
- 2.4. Allochtonen in staat stellen hun positie in de samenleving te verbeteren, bijvoorbeeld door belangenbehartiging of communicatie met en tussen groepen in de samenleving.

- 2.5 Emancipatie van groepen die een achtergestelde positie in de samenleving hebben.

Ad 3. Het stimuleren dat kwetsbare groepen deelnemen aan het maatschappelijk leven.

- 3.1. Ouderen in staat stellen op maatschappelijk acceptabel niveau deel te nemen aan het sociale en maatschappelijke verkeer, bijvoorbeeld door middel van sociale -culturele activiteiten en cursusactiviteiten.
- 3.2. Mensen met beperkingen in staat stellen op maatschappelijk acceptabel niveau deel te nemen aan het sociale en maatschappelijke verkeer
- 3.3. Bevorderen van participatie van allochtonen op diverse maatschappelijke terreinen
- 3.4. Ondersteunen van organisaties die door het aanbieden van diensten en voorzieningen de participatie van kwetsbare groepen aan het maatschappelijke verkeer bevorderen.

II. Algemene beleidsuitgangspunten

Beleidsrelevantie van de gesubsidieerde organisaties / activiteiten

Uitgangspunt in dit concept is dat de gemeente Oss alleen die organisaties of activiteiten subsidieert die beleidsrelevant zijn. Hiermee bedoelen we dat alleen die organisaties en activiteiten die aansluiten bij de inhoudelijke beleidsdoelen van de gemeente subsidie kunnen ontvangen. Deze doelen zijn hiervoor beschreven.

Volgens dit uitgangspunt worden in beginsel geen organisaties / activiteiten meer gesubsidieerd die geen relatie hebben met de gemeentelijke beleidsdoelen. Het is mogelijk een overgangsregeling te treffen voor die organisaties die volgens dit beginsel niet meer in aanmerking komen voor subsidie.

Beperkte consequenties van invoering van het stelsel voor de huidige subsidiërelaties

- a. de invoering van een nieuw subsidiestelsel is niet bedoeld als bezuinigingsmaatregel;
- b. indien het nieuwe stelsel consequenties heeft (positief of negatief) voor de omvang van de huidige subsidies van individuele verenigingen / vrijwilligersorganisaties wordt een redelijke periode (afhankelijk van de grootte van het verschil) genomen om van de oude naar de nieuwe situatie te gaan. Een redelijke periode voor organisaties die substantieel afhankelijk zijn van de subsidie is drie jaar. Hierin kan men aangepaste verplichtingen afbouwen.

1. Onderscheid in type subsidiëring

Wij maken onderscheid in de volgende typen subsidies. Hiermee wordt bedoeld dat het type subsidiëring moet passen bij het doel van de subsidiëring.

- a. Stimuleringssubsidie: incidentele (tijdelijke) subsidiëring van nieuwe activiteiten (bijvoorbeeld burgerinitiatief), evenementen of eenmalige investeringen. De gemeente heeft een stimulerende rol waarna de subsidie kan worden afgebouwd. In de huidige subsidiepraktijk bestaat er een zeer beperkt budget voor de ondersteuning van nieuwe initiatieven.
- b. Ondersteuningssubsidie: structurele subsidiëring als bijdrage aan de continuïteit van een vereniging of vrijwilligersorganisatie, ongeacht type of hoeveelheid activiteiten, en ongeacht aantal leden. De gemeente subsidieert de organisatie omdat zij die organisatie van belang

vindt voor de Osse samenleving, en omdat zij zonder de ondersteuningssubsidie niet kan voortbestaan.

- c. Activiteiten- of ledensubsidie: structurele subsidiëring waarbij de hoeveelheid activiteiten of het ledenaantal de hoogte van het subsidiebedrag bepaalt. Deze subsidievorm kan ook in samenhang met de andere vier vormen worden gehanteerd. Het vormt dan de berekeningsgrondslag voor die andere subsidies. Gekozen kan worden om naast een bedrag per activiteit of lid tevens een basisbedrag toe te kennen.
 - d. Donaties: als het slechts om beperkte bedragen gaat, kan overwogen worden om niet te subsidiëren, maar een incidentele donatie te verstrekken.
2. Een subsidieplafond per deelsector of beleidsdoel

Per deelsector wordt een maximumbudget vastgesteld. Het beschikbare budget wordt via een verdeelregeling verdeeld over alle aanvragende organisaties.

De verdeelregelingen worden vastgesteld per categorie verenigingen.

Wanneer een nieuwe vereniging subsidie aanvraagt, wordt slechts subsidie verleend indien de vereniging in voldoende mate bijdraagt aan meer variëteit of een verbreding van het aanbod. Indien relevant wordt dit beoordeeld op het niveau van het kerncluster waar de organisatie actief is. Wanneer het aantal gesubsidieerde verenigingen binnen een subsidieplafond wijzigt, moet de gemeenteraad besluiten of zij wel of niet het plafond aanpast. Hiermee wordt voorkomen dat subsidieontvangers onbedoeld minder subsidie ontvangen omdat er een nieuwe subsidieontvanger is bijgekomen in de subsidiecategorie.

3. Specifieke behandeling bij subsidies onder een minimum subsidiebedrag

Uit het oogpunt van efficiëntie en ter beperking van de administratieve last (onevenredig hoge behandelingskosten) voeren we een minimum bedrag in dat moet worden bereikt alvorens überhaupt wordt gesubsidieerd.

Een gevolg kan zijn dat veel beleidsrelevante initiatieven op deze manier niet meer in aanmerking komen voor subsidiëring. Ook kan het zijn dat aanvragen worden opgeschroefd om boven het minimumbedrag uit te komen.

Een alternatief kan zijn om onder een minimumbedrag een aparte regeling te hanteren, als volgt:

a. Incidentele (stimulerings)subsidie: ingeval geen minimumbedrag wordt ingevoerd, kan voor een bepaald bedrag een donatie worden verstrekt (zie onder 2 "het onderscheid in type subsidiëring) Bij de uitwerking van de beleidsregels wordt per categorie subsidieontvangers vastgesteld welke ontvangers in aanmerking komen voor een donatieregeling.

b. Structurele subsidies onder een bepaald minimumbedrag worden 4-jaarlijks beschikt. In de uitwerking van de beleidsregels wordt per categorie subsidieontvangers vastgesteld welke subsidieontvangers in aanmerking komen voor een 4 jaarlijkse beschikking en op welke wijze onverwachte groei of krimp van een organisatie wordt opgevangen.

4. Gelijke behandeling voor elk type vereniging / vrijwilligersorganisatie

Per categorie (lees: type) organisatie (zangkoren, sportverenigingen, wijkverenigingen, etc.) wordt eenzelfde subsidiegrondslag gehanteerd.

Momenteel vindt vaak subsidiëring van de tekorten in de exploitatie plaats. De hoogte van het subsidiebedrag is ooit eens in het verleden bepaald. Die organisaties die toen een hoge subsidieaanvraag indienden, worden nu nog steeds hoger gesubsidieerd dan die organisaties die een bescheidener aanvraag deden. Hierdoor komt het voor dat aan vergelijkbare organisaties met vergelijkbare activiteiten verschillende subsidiebedragen worden toegekend. Met het nieuwe uitgangspunt wordt gelijke behandeling van gelijke gevallen (per type vereniging/organisatie) nagestreefd.

De gemeenteraad stelt de categorieën van vergelijkbare organisaties vast. Voor de beheersbaarheid van de administratieve werkzaamheden voor zowel verenigingen als ambtelijke organisatie wordt er naar gestreefd om het aantal grondslagen per categorie te beperken tot bij voorkeur niet meer dan twee grondslagen, en vooral te kiezen voor grondslagen die in het kader van controle op rechtmatigheid en doelmatigheid eenvoudig te controleren zijn. Redelijk eenvoudig controleerbaar zijn grondslagen die uitgaan van:

- Een vast (basis)bedrag per organisatie
- Een bedrag per lid
- Een bedrag ter dekking van de huurkosten van de accommodatie
- Een bedrag per activiteit

5. Tarievenbeleid en subsidiebeleid

a. Sportverenigingen:

Tarievenbeleid handhaven, met de mogelijkheden om sturing op inhoud te vergroten door de tarieven te verhogen en de extra inkomsten te gebruiken voor gerichte subsidie voor sportverenigingen ten behoeve van een inhoudelijk beleidsdoel (zoals stimulering jeugdparticipatie, ouderensport, etc.).

b. Overige verenigingen/vrijwilligersorganisaties:

Het onderzoeken van de mogelijkheden om op langere termijn naar een eenduidige beheersvorm te gaan.

6. De hoogte van het subsidiebedrag hangt samen met de hoogte van de deelnemersbijdrage.

Wanneer verenigingen ten opzichte van andere organisaties in hun categorie een substantieel lagere deelnemersbijdrage vragen, wordt dit niet via het subsidie gecompenseerd.

7. Uitsluitingsgronden

Het is niet de bedoeling om subsidie te verstrekken aan organisaties die zelf over voldoende middelen beschikken of wiens activiteiten niet ten goede komen aan inwoners van de gemeente Oss. De Algemene Subsidieverordening voorziet echter al in een aantal uitsluitingsgronden waaronder ook deze. Het is mogelijk dat in de uitwerking van het beleidskader in beleidsregels per categorie in aanvulling op de Algemene Subsidieverordening regels hierover worden vastgelegd.